

GREENPEACE

SAYI #152

TEK
KULLANIMLIK
PLASTİKLER
BİZİ VİRÜSTEN
KORUR MU?

İçindekiler

Tek kullanımlık plastikler bizi virüsten korur mu?

Dünya Kovid-19 ile mücadele ederken, petrol endüstrisi geçmişe nazaran daha fazla tek kullanımlık plastik üretimini teşvik ediyor. Bu stresli dönemde yapmamız gereken şey lobici endüstriye değil, bilime kulak vermek olmalı.

Maraş'ta Danıştay'dan endişelendiren santral kararı

Türkiye'nin havası en kirli şehri Maraş'ta kömürlü termik santral tehdidi devam ediyor. Maraş halkı her sabaha, bölgelerinde planlanan veya mevcut olan bir termik santralle ilgili gelişmelerle başlıyor. Greenpeace Akdeniz İklim ve Enerji Proje Sorumlusu Onur Akgül'ün kaleminden...

Sosyal medya yasası ve çevre gündemi

Temmuz ayında TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen yasa Türkiye'de başta Facebook, Twitter, Instagram gibi sosyal ağlar olmak üzere, dijital platformları ilgilendiren düzenlemeler getiriyor.

Köpekbalıkları hakkında bilinmeyen 10 gerçek

Köpekbalıkları dinozorlardan da önce var olan ender canlılardan. Bugün dünyada yüzlerce köpekbalığı çeşidi var. 14 Temmuz Dünya Köpekbalığı Farkındalık Günü'ne özel olarak köpekbalıklarına dair 10 çarpıcı bilgiyi sizler için derledik.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz
Basım ve Tanıtım
Hizmetleri Ltd. Şti. adına
Barış Bilgen

Genel Yayın Merkezi

Teşvikiye Mah. Şakayık Sok.
No:40/7, 34365 Şişli, İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Barış Bilgen

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editörler

Nilay Vardar
Burcu Ünal

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

F2O Reklam ve Tanıtım

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

© Caner Özkan / Greenpeace

GREENPEACE

ADIÓS AL CARBÓN! İSPANYA KÖMÜRE VEDA EDİYOR!

İspanya'da küresel enerji şirketi EDP'nin son iki santralini devre dışı bırakmayı planladığını duyurmasıyla, ülke kömüre beklenenden daha erken veda edecek. Böylece 2025 yılına kadar veya muhtemelen çok daha erken bir tarihte İspanya'da işletmede olan kömür santrali kalmayacak. 30 yıllık güçlü kampanyanın ardından bu bizim için büyük bir zafer!

© Pablo Blazquez / Greenpeace

Tek kullanımlık plastikler bizi virüsten korur mu?

Dünya Kovid-19 ile mücadele ederken, petrol endüstrisi geçmişe nazaran daha fazla tek kullanımlık plastik üretimini teşvik ediyor. Bu stresli dönemde lobici endüstriye değil, bilime kulak vermeliyiz. Petrol ve plastik endüstrisi gıda, içecek ve diğer ürünleri plastiğe sarılı olarak kullandığınızda daha güvende olduğunuzu hissetmenizi istiyor.

Ama dünyanın her yerinden sağlık uzmanları, Kovid-19 salgını sürecinde yeniden kullanılabilir ürünlerin güvenli kullanılabileceği konusunda hemfikir.

19 ülkeden yaklaşık 130 bilim insanı, akademisyen ve doktor temel hijyen kurallarına uyulduğu sürece perakendecilerin ve tüketicilerin yeniden kullanılabilir sistemleri güvenli kullanılabileceğine dair bir açıklamaya imza attı.

Plastikten Kurtul Hareketi'nin üyeleri Greenpeace ABD ve UPSTREAM'in çağrısına katılan uzmanlar su ve sabun gibi evde kullanılan temizlik ürünlerinin yeniden kullanılabilir fincan ve tabak ile kaplar gibi sert yüzeylerde etkili olduğuna dikkat çekti.

Plastik, sağlık hizmeti uygulamalarında zaruri; ayrıca Kovid-19'a karşı çalışanları korumak için kişisel koruma ekipmanlarında plastiğin kullanılmasının birçok nedeni var. Ama kişisel koruma ekipmanı ile gıda ve diğer ürün-

lerin ambalajlanması arasında büyük bir fark var. Buna rağmen petrol ve plastik endüstrisi, tek kullanımlık plastiği bu dönemde tekrar cazip göstermek için medyaya ve politikacılara mitler uydurup satıyor.

Kovid-19'un gelişyle plastik ambalajlara dair bilmeniz gerekenleri sizin için bir araya getirdik.

Plastik ambalajların hijyenik olduğuna dair bir kanıt yok

Medikal malzemelerden bahsetmiyorsanız, plastikler doğası gereği hijyenik değil. Hastalığa yol açan bakteriler ve virüsler her yere nüfuz edebilmek için pusuda bekliyor. Plastiğin içindeki üründe de olabilir, plastiğin kendisinde de. Plastiğin sihirli bir özelliği yok.

Aslında New England Medical Journal'ın çalışmasına göre Kovid-19 plastik yüzeylerde 2-3 gün, kartonlarda ise 24 saat kalabiliyor.

Sağlık uzmanlarının da katıldığı esas nokta şu ki sebze, meyve ya da aldığınız diğer plastiğe sarılmış ürünleri tüketmeden önce mutlaka güzelce yıkamalısınız.

Kovid-19'u gıdadan ya da paketten kapma ihtimaliniz çok düşük

Kovid-19 daha çok insandan insana temasla geçiyor. ABD'deki Salgın Kontrol ve Önleme Merkezi, Kovid-19'u gıdadan ya da ambalajdan kapmanın çok düşük bir ihtimal olduğunu söylüyor.

Bakkal ve süpermarketler ürünlere temas ettiklerinde çok sıkı hijyen kurallarına uymalı; ürünleri düzgünce yıkamak ve/veya pişirmek onları güvenli hale getirmek için yeterli.

Dünyada karantina başlamadan hemen önce, bazı kafeler ve kafe zincirleri yeniden kullanılabilir kupaları, kendi çalışanlarını korumak için kabul etmemeye başladı. Ama dünyanın her yerinden sağlık uzmanlarının imzaladığı açıklamada da söylendiği gibi, yeniden kullanılabilir kupanızı sıcak su ve sabunla ya da en ideali bulaşık makinesinde güzelce yıkamanız herhangi bir virüsü ortadan kaldırmak, kendinizi ve çalışanlarınızın sağlığını korumak için yeterli.

Ayrıca temassız kahveye sahip olmak için kafeden kahvenizi metal ya da seramik kupalara koymalarını ve oradan sizin kupanıza aktarmalarını talep edebilirsiniz.

Aynı şey sebze-meyve poşetleri için de geçerli. ABD çapında bazı eyaletler meyve-sebze poşetlerini pandemi nedeniyle yasakladı. Ancak hızlı bir sıcak su yıkaması virüsleri ve hastalığa yol açan bakterileri koymaya yeterli.

O zaman yanlış bilgi nereden geliyor?

Kovid-19 krizinin ortasında petrokimya şirketleri plastik ürünlere yönelik protestolara karşı salgını bir fırsat olarak kullanıyor.

Dünya fosil yakıtlardan kurtulmaya çalışırken Shell, BP, Saudi Aramco ve Exxon gibi bazı büyük petrol şirketleri gelecekte için anahtar role sahip plastiğe milyarlarca yatırım yapıyor. Şu anda plastik ve petrokimya endüstrisi, Kovid-19'u kendi ürün ve hizmetlerinin hayati olduğunu göstermek için kullanıyor ve hükümetlere daha güçsüz çevresel düzenlemeler için lobi yapıyor.

Greenpeace ABD'nin yeni araştırması, plastik ile ilgili yanıltıcı makaleleri destekleyen ve öne çıkaran insanlarla plastik endüstrisi ve petrol şirketleri arasında bağlantılar buldu.

Avrupa plastik endüstrisi, halk sağlığı adına Avrupa Komisyonu'ndan bazı tek kullanımlık plastik ürünlerin yasaklamasına dair yasağı askıya almasını istediğinde komisyonun Başkan Vekilinin yanıtı "İnsanlar bana kişisel koruma ekipmanı olarak tek kullanımlık plastik yasağının kalkması gerektiğine dair yazdığında gerçekten bunu anlamlandıramıyorum. Çünkü gerçekten bir bağlantı yok" oldu.

Plastik çevre ve düşük gelirli halklar için hala bir felaket

Yakın geçmişte, dünyanın birçok yerinde plastik poşet, pipet, çatal-bıçak ve diğer tek kullanımlık ürünlere dair yasakların konduğuna şahit olduk.

Ama maalesef plastik kirliliği hala özellikle düşük gelirli halklar için çok büyük etkileri olan bir kriz. Plastiğin petrolün çıkarılmasından bertaraf edilmesine kadar olan tüm yaşam döngüsü çok tehlikeli.

Her yıl milyarlarca ton plastiğin denizlere karışmasının yanında plastik üretimi ve bazı yerlerde plastiğin yakılması iklim değişikliğini tetikliyor. Plastiğin tüm yaşam döngüsü hesaba katıldığında 2050 yılına kadar petrolden plastik üretiminin, dünyanın kalan toplam karbon bütçesinin %12'sinden sorumlu olabileceği tahmin ediliyor. Bu oran 615 kömürlü termik santrale eşit ve bize plastiğin temiz ve gezegen için hijyenik olmadığını gösteriyor.

Sorun çözülmüyor: Tearfund sivil toplum örgütünün bu yılki çalışması altı gelişmiş ülkedeki dört büyük küresel içecek devinin plastik atıklarıyla günde 83 futbol sahasının dolabileceğini gözler önüne seriyor.

Britanya gibi bazı ülkelerde yarattığımız plastik atıkların birçoğunun yolculuğu Malezya gibi ülkelerdeki vahşi depolama alanlarında son buluyor. Yerel halk, bunun bedelini plastiğin yakımından kaynaklanan solunum problemleri ve baş ağrısı gibi sağlık etkileri ile ödüyor.

İçinde yaşadığımız bu krizde kararlarımızı, tarih boyunca iyilikten öte kötülük getiren fosil yakıt ve plastik endüstrisinin değil, sağlık uzmanlarının tavsiyeleri doğrultusunda almalıyız.

Fotoğraflar: © Umut Vedat / Greenpeace

Maraş'ta Danıştay'dan endişelendiren santral kararı

Türkiye'nin havası en kirli şehri Maraş'ta kömürlü termik santral tehdidi devam ediyor. Maraş halkı her sabaha, bölgelerinde planlanan veya mevcut olan bir termik santralle ilgili gelişmelerle başlıyor.

Greenpeace Akdeniz İklim ve Enerji Proje Sorumlusu Onur Akgül

Maraş halkı 17 Temmuz sabahına Diler Holding'in Elbistan'da planladığı ve süreci durdurulan kömürlü termik santral projesi hakkında Danıştay'dan gelen bir kararla başladı. Danıştay, proje hakkında verilen "ÇED olumlu kararının iptali" kararını bozdu ve projenin onay süreci yeniden başladı.

Bilirkişi heyeti: "Kamu yararı yok"

Diler Holding'in projesine karşı açılan davada, Maraş İdare Mahkemesi önce bir ara kararla projenin yürütmesini durdurmuş, sonra da bilirkişi heyetinin raporuna dayanarak "ÇED olumlu" kararını iptal etmişti. Bilirkişi heyeti, yaptığı inceleme sonucunda, projede kamu yararı olmadığını tespit etmişti. Çünkü proje mevcut santrallerin yarattığı hava kirliliğini görmezden geliyor, bölgenin

su varlığını ve tarımsal üretimini tehdit ediyor, proje alanında su baskınları riski yaratıyordu. Mahkemenin verdiği bu kararlar, şirketin projeyle ilgili herhangi bir hamlede bulunamayacağı anlamına geliyor ve projenin onay sürecini durduruyordu. Bu gerek Maraş, gerek Maraş'a komşu şehirler, gerekse Türkiye için güzel haberd.

Fakat hikaye burada sonlanmadı. Karar temyiz edildi ve Danıştay, 2 Haziran 2020 tarihinde verdiği kararla, yerel mahkemece verilen ÇED olumlu kararını iptal eden karar iptal etti ve yeniden bilirkişi keşfi istedi.

Bilim insanları şimdi, ÇED raporuna göre saatte 550 ton su tüketerek temiz su kaynaklarına zarar verecek, saatte 830 ton kalitesiz linyit yakarak bölgenin havasını zehirleyecek projeyi yeniden inceleyecek.

Maraş'ta verilen mücadele sağlıklı yaşam hakkı için

Maraş halkı, Diler Holding'in planladığı da dahil olmak üzere, bölgedeki mevcut 2 ve planlanan 6 santrale karşı yoğun bir yaşam mücadelesi veriyor. Bölgede yaşayan insanlar seslerini duyurmaya çalışıyor, davalar açıyor, İDK (İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu) toplantıları gibi proje süreci aşamalarında itirazlarını dile getiriyorlar. Çünkü kömürlü termik santrallerin yaşamlarını nasıl kömür karasına boyadığını çok iyi biliyorlar.

Bölgenin ilk santrali Afşin A 1984'te faaliyete geçti ve günümüzde de Avrupa'nın en kirli ve ölümcül kömürlü termik santralleri arasında yer alıyor. Afşin B santrali ise 2005'te devreye alındı. Bugün de Madde 50 sürecinde kapatılan Afşin A santrali, çevre yatırımlarını yerine getirdiği öne sürülerek yeniden açıldı ve kara dumanlarıyla bölgeyi zehirlemeye devam ediyor. Bölgede halk sağlığı iyiden iyiye tehlikeye atılıyor.

Greenpeace Akdeniz'in 2019'un Mart ayında yayınladığı "Afşin'de Kömürlü Termik Santrallerin Bedeli" başlıklı rapor, bu iki santralin şimdiye kadar bölgede toplamda 17 bin erken ölüme neden olduğunu ortaya koymuştu. Rapor, planlanan diğer 6 santralle bu sayının 32 bine çıkacağını öngörüyor. Greenpeace Akdeniz olarak bölgede termik santrallere karşı mücadele veren "Hayatı ve Doğayı Koruma Platformu" ile ortak çalışmalar yaparak, Maraş'ın, Afşin'in ve Elbistan'ın yaşam ve temiz hava hakkını savunmaya devam ediyoruz. Bölgeden insan hikayelerini gün yüzüne çıkarıyor, santrallere karşı hukuki mücadele yürütüyoruz.

Peki kömürlü termik santral planlamak mantıklı mı?

Kömürlü termik santral teknolojisi, gezegenin şu an en büyük çevre ve sağlık sorunlarının başında geliyor. Yol açtığı su, toprak ve hava kirliliği ile bunlara bağlı olarak neden olduğu hastalıklar ve ölümler, yüksek maliyetler, gıda güvenliğine yönelik getirdiği tehdit, susuzluk ve nihayet iklim krizi...

Tüm dünyada gelişmiş ülkeler insanların sağlığına mal olan, iklim değişikliğini hızlandıran ve ekonomik olarak da zarara neden olmaya başlayan kömürlü termik santralleri kapatma kararı alıyor. Rakamlara bakıldığında Türkiye'de de kömürlü termik santrallerin verdiği zararlar ortada... Greenpeace Akdeniz'in araştırması, Türkiye'de bu santrallerin hiç çalışmadığı halde devletten teşvik aldığını ortaya koydu. Devlet, bacalarına filtre takmayan termik santrallere arızalandığı ve faaliyette olmadığı dönemde toplam 853 milyon TL'lik teşvik verdi. Santrallere verilen bu teşvikler, Türkiye'nin yenilenebilir enerjideki kurulu gücünü artıracak yatırımlarda kullanılabılır. Böylece hem kamu sağlığını koruyacak hem de ekonomiyi güçlü kılacak adımlar atabiliriz.

Kömürü bırakmamız gerekiyor

Türkiye, 2019 itibarıyla dünyada Çin'den sonra en çok kömürlü termik santral planlayan ikinci ülke haline geldi. Kömür artık sadece Türkiye vatandaşlarının değil, tüm dünyadaki canlıların yaşamını riske atan bir sorun ve bu durum her geçen gün tırmanıyor. Bunun önüne geçmek ise elimizde...

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı hızla kömürden çıkışı planlar ve yenilenebilir enerjiye yönelirse, Türkiye ileride yenilenebilir enerjide dünyada öncü ülkeler arasına girebilir. Her şey kömürü bırakmakla mümkün.

Üzgünüz :(

Aradığınız çevre haberine ulaşamıyor

Av. Deniz Bayram / Greenpeace Akdeniz Program Direktörü

SOSYAL MEDYA YASASI VE ÇEVRE GÜNDEMİ

Düzenlemeye göre 2020 yılı sonuna doğru sosyal ağlara yönelik yaptırımlar uygulanırsa, bugün toplumsal hareketlerin ses çıkarma, haksızlığı görünür kılma, toplumsal tepki oluşturma ve bir nevi ülke siyasetine katılma platformları haline gelmiş dijital platformlar bu işlevini kaybedebilir, sınırlanabilir, hatta tamamen kullanıma kapalı olabilir. Türkiye’de insan haklarına yönelik verilen birçok mücadele gibi çevre mücadelesi de günümüz şartlarında sosyal medya üzerinden insanlarla buluşuyor; insanların seslerini yükseltmelerini ve yetkililere duyurmalarını kolaylaştırıyor. Eğer sosyal medyaya erişim yavaşlarsa, birçok çevre sorunu görünmez hale gelebilir.

Türkiye’de bir çevre gündemi olduğunda, örneğin Meclis’te zeytinlik alanların koruma statüsünün sona erdirilmesine ilişkin yasa teklifi veya termik santrallerin filtre takma ve çevre yükümlülükleri ile ilgili tartışmalardan Twitter’den haberdar oluyoruz demek yanlış olmaz.

Greenpeace çevre mücadelesine yönelik kampanyalarını farklı biçimlerde yürütüyor. İmza kampanyaları, barışçıl eylemler, raporlar, basın açıklamaları, davalar vb... Greenpeace gibi birçok çevre kuruluşunun çalışmalarını topluma duyurduğu en önemli araçlardan biri sosyal medya. Bu yüzden sosyal medyaya yönelik herhangi bir erişim kısıtlaması Greenpeace’in gerek çevre suçlarını görünür kılmasını gerekse yürüttüğü kampanyaların duyulmasını engelleyebilir.

Geçtiğimiz yıl, incelediğimiz balıkların yarısının midesinde plastik çıktı. Eğer sosyal medya olmasaydı bu haberi duyuramayabilirdiniz.

Zararlı pestisitler yüzünden arılar öldü. Sosyal medyada on binlerce insanın katıldığı çağrılar sayesinde, pestisitler yasaklandı. Arılar yaşıyor.

Türkiye’de milyonlarca insanın hayatı kömürlü termik santraller yüzünden tehdit altında. Bu insanların hikayesi milyonlarca kişiye sosyal medya sayesinde ulaşıyor.

İncelediğimiz sebze ve meyvelerin yüzde 15’inde yasak pestisit çıktı. Sosyal medya olmasaydı bundan haberdar olamayabilirdiniz.

Bu liste uzar gider. Çünkü bugün Türkiye’de başta Twitter olmak üzere sosyal ağlar haber takibinin yapıldığı, kamusal gündemlere karşı mobilizasyonun organize edilebildiği, karar vericilere çevre koruma taleplerinin iletiliği, böylece çevreye yönelik tehditlerin geniş kitleler nezdinde görünür kılındığı yegâne alanlar haline geldi. Bugün Meclis’te kabul edilen düzenlemeler ile Twitter gibi sosyal ağların erişilebilirliği ortadan kalkabilir.

Temmuz ayında TBMM Genel Kurulu’nda kabul edilen yasa Türkiye’de başta Facebook, Twitter, Instagram gibi sosyal ağlar olmak üzere, dijital platformları ilgilendiren düzenlemeler getiriyor.

Yasa neyi düzenliyor?

Meclis’te kabul edilerek yasalaşan düzenlemelerde “sosyal ağ”, sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi verileri oluşturmalarına, görün-tülemelerine ve paylaşımlarına imkan sağlayan gerçek veya tüzel kişilerin yanı sıra, günlük erişimi 1 milyondan fazla olan tüm ağlar sosyal ağ olarak tanımlandı. Twitter, Facebook, Instagram, Netflix... Düzenleme ile bu şirketlere Türkiye’de temsilci belirleme yükümlülüğü getiriliyor. Bu yükümlülüğünün bir anlamı var: Bilgi Teknolojileri Kurumu’nun içerik kısıtlama, içerik kaldırma, yasaklama kararları söz konusu olduğunda bu temsilcilere tebligat yapılabilmesi, bu temsilciler aracılığıyla kullanıcı verilerinin talep edilebilmesi, belirli içeriklerin denetlenmesi, kontrol edilmesi gibi talimatların uygulanması amaçlanıyor.

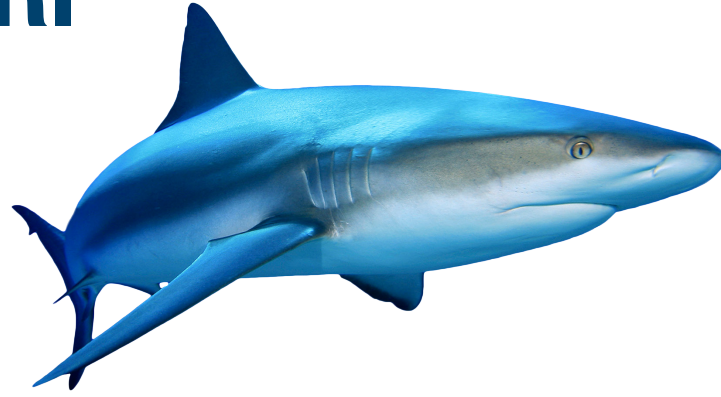
Sosyal ağlar Türkiye’de ofis açmazsa?

Twitter’ın (baştan itibaren en çok tartışma konusu yapılan şirket olduğu için Twitter üzerinden örnekliyoruz) ve diğer sosyal ağların Türkiye’de ofis açmaması halinde, bu sosyal ağların internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan beş oranında daraltılması mümkün olabilecek. Bu da bu platformun fiilen kullanılamaması anlamına geliyor.

Bu süreçte şirketler ile yasa koyucu ve uygulayıcı arasında nasıl bir anlaşma olacağı, anlaşma olup olmayacağı henüz belirsiz. Belirli olan tek şey şu: Bu yasanın uygulanması halinde bu düzenlemeden etkilenen, medyaya ve bilgiye erişimden, düşüncelerini ifade edebilme platformundan uzaklaşan ve çevre gündemi de dahil olmak üzere birçok haberi takip etme olanağı kısıtlanan milyonlarca insan olacak.

Bu düzenlemelerin sosyal medya erişimi kısıtlamalarına dönüşmemesi için yasayı Cumhurbaşkanlığı veto etmezse, tek seçenek Anayasa Mahkemesi. Türkiye 2020’lerde sosyal medyaya yönelik erişim kısıtlamaları getiren değil, dijital teknolojinin sağladığı fırsatlardan faydalanan bir ülke olmalı.

KÖPEKBALIKLARI HAKKINDA BİLİNMEYEN 10 GERÇEK

Köpekbalıkları dinozorlardan da önce var olan ender canlılardan. Bugün dünyada yüzlerce köpekbalığı çeşidi var. Hollywood filmlerindeki korkulu şöretlerine rağmen köpekbalıkları gezegenin en muhteşem canlıları arasında yer alıyor. **14 Temmuz Dünya Köpekbalığı Farkındalık Günü'ne özel olarak köpekbalıklarına dair 10 çarpıcı bilgiyi sizler için derledik.**

1 Hamilelikleri birkaç yıl sürebiliyor

Köpekbalıklarının bir kısmı yumurtlarken, bir kısmı da insanlar gibi doğuruyor. Köpekbalıklarının hamileliği filler ve balinalarinkinden daha da uzun sürerek birkaç aydan birkaç yıla kadar uzayabiliyor.

2 Bazen el kadar, bazen otobüs boyutunda!

Köpekbalıklarının ölçüleri ve uzunlukları farklılık gösteriyor. Fener köpekbalıkları gibi insan eli boyutunda olabiliyor ya da balina köpekbalığındaki gibi bir otobüs boyutuna kadar ulaşabiliyor.

3 Mona Lisa ile aynı yaşta olanlar var

Soğuk kutup sularında yaşayan Grönland köpekbalıkları, bugüne kadar gezegenin bilinen en eski omurgalı hayvanı. Tahminen 500 yıla kadar yaşadıkları için Leonardo Da Vinci'nin Mona Lisa portresini yaptığı zamanda doğanlar bugün hala hayatta olabilir.

4 Camgöz köpekbalıkları 9 metreye kadar sıçrayabiliyor

En atletik köpekbalığı olan camgöz köpekbalıkları, saatte 70 kilometre hızla yüzebiliyor ve suda 9 metreye kadar sıçrayabiliyor.

© Paul Hilton / Greenpeace

5 En büyükler en küçük okyanus planktonlarını yiyor

Aynı zamanda en geniş ağıza sahip dünyanın en büyük köpekbalıkları, tıpkı en büyük balinalar gibi sadece çok küçük okyanus planktonlarını yiyor.

6 Halı köpekbalıkları kamufule olmayı çok iyi biliyor

Halı köpekbalığı okyanus tabanında yaşıyor ve mükemmel bir kamuflej için ayrıntılı desenlere sahip. Bazı türleri ise vücudundaki tüylü püskülle bunu bir üst noktaya taşıyor.

© Alex Hofford / Greenpeace

7 Apolet köpekbalıkları karada dolaşabiliyor

Apolet köpekbalıkları, kuyruklarını ve yüzgeçlerini kullanıp nefeslerini tutarak kayalarda ve karada dolaşma yeteneğine sahipler. Bu sayede denizin alçaldığı zamanlarda kaya havuzlarında deniz yiyeceği bulabiliyorlar.

8 Çekiç kafalılar 360 derecelik görüş açısına sahip

Çekiç kafalı köpekbalıklarının uzun kafaları onlara sadece elektromanyetiği hissetmek için süper bir algı vermiyor, aynı zamanda 360 derecelik bir görüş alanı sağlıyor.

9 Ters dönünce otomatik uyku haline geçiyorlar

Köpekbalıkları ters çevrildiğinde "tonik hareketsizlik" denen doğal bir askıya alınma haline geçiyor.

10 Fener köpekbalıkları karanlıkta parlıyor

Derin deniz karanlık olduğundan küçük fener köpekbalıkları karanlıkta parlamak için kendi yöntemlerini kullanıyorlar. Bunu yiyecek bulmak mı, birbirlerini bulmak mı, yoksa yenmekten korunmak için mi geliştirdikleri bilinmiyor.

© Paul Hilton / Greenpeace

Aylık birden fazla dergi alıp, bunları okullara ulaştırarak **gençleri Greenpeace ile tanıştırmaya ne dersiniz?**

Merhaba,

Bildiđiniz üzere Greenpeace Akdeniz Dergi, yalnızca çevre hakkında ve ana akım medyada yer alamayan gelişmeler üzerine yayın yapmaktadır. Bu haberlerin ve bilgilerin daha erişilebilir ve yaygın olması için dergilerimizi mümkün olduğunca fazla kişiyle paylaşmak istiyoruz.

1 adetten fazla dergi hak edişlerinizi sizin adınıza bizlerle iletişime geçen, okumaya ve gelişmeye hevesli öğrencilere iletiyoruz. Fazla sayıdaki dergilerinizi kendi çevrenize iletmek isterseniz, "BANA" yazıp 2322'ye mesaj atabilirsiniz.

GREENPEACE

Kampanya katılım SMS bedeli Türk Telekom, Türkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve OİV dahil 0,65 TL'dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değişiklikleri aboneye yansıtmı hakkını saklı tutar.